

SVJETSKI DAN MOČVARNIH STANIŠTA U NINU OBILJEŽEN OSNIVANJEM EKO UDRUGE "NIN EDEN"

U Ninu je prigodnim načinom obilježen ovogodišnji Svjetski dan močvarnih staništa osnivanjem ekološke udruge "NIN EDEN".

Nin od 2010. nosi titulu EDEN – europske destinacije izvrsnosti, pa su od tada pokrenuti procesi održivog razvoja turizma. Gradske i komunalne službe kontinuirano uređuju prostor sukladno krhkom i osjetljivom okolišu u kojemu se Nin smjestio, a to su plitke obale i predjeli močvarnih staništa važnih za biološku raznolikost. Posebno vrijedi istaknuti uređene drvene šetnice, kojima se ne narušava prirodna ravnoteža, a kakve se prema standardima uređuju u nacionalnim parkovima prirode.

U Ninu je ostvarena intenzivna suradnja turističke zajednice sa biologima, pokrenuta su edukacijska predavanja i suradnja sa osnovnom školom, pokrenuto je okupljanje ljubitelja ptica s ornitolozima te se godišnje održava Svjetski dan promatranja ptica. Intenzivno je razvijena suradnja sa vodstvom Solane Nin kao vrijednog područja gdje se dobiva ekološkim procesom sol, a proteklih godina suradnja je ostvarena u gastro-ekološkom projektu i time je uvedena eko biljka morska šparoga na jelovike ninskih restorana. Proteklih godina ostvarena je snažna suradnja na raznim projektima sa Naturom Jaderom, javnom ustanovom za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Zadarske županije. Upravo s tom institucijom kao i s Eko Zadrom ostvarena je suradnja na projektu Amor koji se provodio sa ninskom osnovnom školom. U proteklom razdoblju zajednički projekt predvođen Ministarstvom turizma i sporta INHERITURA donio je Ninu vrijednu oznaku koja ima veliko značenje u svijetu ekološkog turizma. Po pitanju razvoja promatranja ptica tzv. birding ili birdwatching destinacija Nin se može bez pretjerivanja smatrati pionirima razvoja tog oblika turizma na području Zadarske županije i Hrvatske, a potvrda tome su 3 izdanja Priručnika za promatranje ptica pod nazivom Ptice Ninske lagune, dva izdanja na hrvatskom, a proteklo izdanje bilo je na engleskom jeziku.

U Ninu je održana osnivačka skupština Udruge "NIN EDEN" – Udruga za zaštitu okoliša, promicanje održivog razvoja i ekološke proizvodnje hrane sa sjedištem u Ninu, a skraćenog naziva udruge "NIN EDEN". Osnivači udruge su: Marija Dejanović, Stipe Lipotica, Jakov Šalov, Ana Glavan, Jelena Lipotica, Kata Knežević, Nina Glavan, Božana Semren, Dominik Semren, Dalibor Lovrić i Sanja Stulić.

Udruga je osnovana na inicijativu dr. sc. Marije Dejanović koja radi kao direktorica Turističke zajednice grada Nina, a koju je članstvo izabralo za predsjednicu Udruge "NIN EDEN". Kao dva dopredsjednika su izabrani Stipe Lipotica i Jakov Šalov dok je za tajnicu Udruge izabrana Jelena Lipotica. U članstvo Glavnog odbora ušli su Marija Dejanović, Stipe Lipotica, Jakov Šalov, Jelena Lipotica i Ana Glavan, članovi Nadzornog odobora su Nina Glavan, Kata Knežević i Božana Semren, a za likvidatoricu udruge izabrana je Sanja Stulić.

Udruga trenutno broji navedenih jedanaest članova osnivača, a kao podupiruća članica je dr. sc. Ivana Zubak Čižmek, docentica na Odjelu za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru.

Prema Statutu Udruge ciljevi su usmjereni prema podizanju svijesti o važnosti ekološke zaštite Ninske lagune i Ninskog zaljeva, Kraljičine plaže s 4 NATURA 2000 staništa, okoliša solane i lokaliteta ljekovitog blata, očuvanju biološke raznolikosti, očuvanju i zaštiti ugroženih vrsta i staništa, biljaka i ptica, promicanje ekološke proizvodnje hrane i zaštite okoliša, podizanje razine informiranosti na području ekološke proizvodnje hrane, zaštite okoliša i održivog razvoja kod djece i mladih, unaprjeđenje kulture življenja mladih i u tom kontekstu nastojanja za očuvanje zdravlja i poticanje na zdraviji način življenja građanstva, informiranje mladih o sadržajima koji se za njih nude.

Planirane aktivnosti Udruge "NIN EDEN" su: promicanje očuvanja biološke raznolikosti i zaštite prirode i okoliša te zaštite ugroženih vrsta i staništa, djelovanje na smanjenje negativnog antropogenog utjecaja na prirodu i okoliš, briga o zaštiti i nezagađivanju tla, vode, mora, zraka i okoline u svrhu promicanja zaštite okoliša kao i poticanja proizvodnje, prerade, prodaje i potrošnje ekoloških namirnica, djelovanje na području znanstvenog i stručnog istraživanja flore, faune i staništa, provođenje aktivnosti za promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, održivog razvoja i poduzetništva te socijalnog poduzetništva, provođenje javnog zagovaranja i poticanje sudjelovanja javnosti u donošenju, provedbi i praćenju javnih politika povezanih s ciljevima Udruge sukladno posebnim propisima, vođenje evidencije o proizvođačima, prerađivačima i prodavačima koji su članovi Udruge.

Potreba za osnivanjem ovakve vrste udruge na području grada Nina i više je nego potrebna, a želja osnivača je zadovoljiti ciljeve i aktivnosti koji će se obavljati prema Statutu Udruge.

Osnivanje udruge je također nužno zbog buduće suradnje na provođenju projekata kako samostalno tako i u suradnji s drugim sličnim udrugama.

"U Hrvatskoj je turizam izuzetno razvijen te ima veliku važnost za gospodarstvo, a novi zakon o turizmu polaže nadu u upravljanje na održivi način i po mjeri stanovništva. Gospodarstvo i očuvanje prirode treba razvijati na korist jedne i druge strane, uz napore oko očuvanja biološke raznolikosti te očuvanja osjetljivih, ugroženih i endemičnih vrsta biljaka, kao i rijetkih i ugroženih vrsta ptica, a koje često dolaze i gnjezde se u laguni. Kako je već poznato Nin je već 12 godina dio europske mreže destinacija izvrsnosti koje nose oznaku EDEN i od tada je fokusiran na održivi razvoj. Kroz udugu će se moći ostvariti i novi ciljevi oko povećanja kvalitete ekološke brige o prostoru zaljeva i laguni, Natura 2000 staništa, organiziranje novih predavanja u suradnji sa Sveučilištem Zadar, s javnom ustanovom Naturom Jaderom, Eko Zadrom i drugim dionicima", rekla je predsjednica udruge Marija Dejanović.

"Kao student na Odjelu za ekologiju, agronomiju i akvakulturu Sveučilišta u Zadru već sam bio uključen kao volonter u nekoliko ekoloških projekata. Ovu ulogu prihvaćam kao prirodni nastavak aktivnosti na kojima sam sudjelovao na nekim drugim staništima. Kako je mnogima poznato Ninski zaljev i Ninska laguna predstavljaju veliku vrijednost za Hrvatsku pa i za svijet jer su tu plitke pješčane obale s predjelima močvarnih terena kojih na svijetu ima sve manje budući da se

takva područja često smanjuju nasipanjem na štetu biološke raznolikosti. Vrlo često se to događa zbog nedovoljnog poznavanja osjetljivog eko sistema koji se nalazi u takvom okruženju i aktivnosti naše udruge sigurno će pomoći u podizanju svijesti oko značaja vrijednog prostora u kojemu živimo", rekao je dopredsjednik Stipe Lipotica.

Nin, 2. 2. 2024.

Tekst: Jelena Lipotica